

СТАНОВИЩЕ

от проф. д. изк. Йордан Гошев – преподавател по хармония и полифония в ЮЗУ „Н. Рилски”, Благоевград

относно дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР”, представен от

Цветана Красиминова Гигова, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Музика”, „Факултет по изкуствата“, Югозападен университет „Н. Рилски“

на тема:

СПЕЦИФИКА НА КЛАВИРНИЯ СЪПРОВОД ПРИ РАБОТА С МЕДНИ ДУХОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Цветана Гигова е завършила НУМТИ „Добрин Петков”- Пловдив, бакалавърска степен със специалност пиано в класа на проф. д-р Атанас Куртев в НМА „Проф. Панчо Владигеров и магистърска степен в Кралската консерватория в Брюксел - Белгия. Тя е носител на редица награди от национални и международни конкурси като пианист:

- „Млади музикални таланти”, София’94,
- Национален конкурс за млади пианисти „Димитър Ненов”, Разград ’95,
- V национален конкурс за инструменталисти и композитори, София’97;
- Академичен конкурс „Отворена врата”, организиран от фондацията Ямаха’97;
- Национален конкурс за руска музика, Плевен’98 и др.

В Автобиографията на докторантката прави впечатление многопосочността на творческите ѝ реализации – камерен изпълнител, клавирен педагог, корепетитор на вокални изпълнители, балетни трупи, духови и струнни инструменти в Кралската музикална консерватория в Брюксел, участва в множество музикални проекти: концерти, фестивали и конкурси.

Представената за защита дисертация на тема: **Специфика на клавирния съпровод при работа с медни духови инструменти** съдържа: Увод, четири глави, Изводи и заключение, Библиография. Изборът на тема Цветана Гилова за спецификата на съвместното претворяване на произведения от различни епохи и трудностите, които произлизат при претворяване на авторския замисъл за създаване на убедителен музикален образ, необходимостта от разрешаване на ситуации в музикален и ансамблов аспект, притежаването на богата палитра от възможности на пианиста за постигане на баланс при изпълнението, задължителните широкоспектърни клавирни похвати за повишаване ефективността на работа, за овладяване на идейно-художествената проблематика и др. са достатъчно предизвикателство за едно задълбочено научно изследване в областта на музикалното изкуство.

За реализиране на набелязаните цели докторантката трябва да притежава достатъчна ерудиция и професионален опит, които да подпомогнат аргументацията на направените изводи и нейните намерения за практическо приложение на направените анализи. Цветана Гилова показва богати познания по разглежданата материя, притежава научен изказ, който дава широта на съжденията, представя в дълбочина съществуващите подходи за анализ и изгражда концепция за представянето на своята теза. Индивидуалният подход свързан със спецификата при прочитане на музикалните произведения от различни музикални стилове, изясняване на своеобразността на използвания музикален език, за пресъздаването на

различни настроения и характери, за постигането на художествени образи с емоционален заряд, е от решаващо значение за пълноценното съвместно музициране. Участието ѝ в редица музикални проекти – концерти, конкурси и фестивали дават необходимата практическа увереност за да представи своите виждания от позицията на музикант с богата практика, доказала се на редица престижни сцени по света като корепетитор във вокални майсторски класове, вокални конкурси и изяви като камерен изпълнител.

Бих искал да открия препоръките, които тя представя на корепетиторите за акустичната среда и необходимостта от съобразяване на изпълнителите с продължителността на отзвучаване, за нетрадиционните техники при дишане и съвместяване на метроритъма между изпълнителите, за фактурата като фактор за равностойната, а понякога и водеща роля на пианиста и постигане на хомогенност в звуковия баланс, за връзката в темповите отклонения с жанра и формата, за комуникацията със солиста при фразиране и темпови отклонения, за подбор на подходяща артикулация и др. Цветана Гигова аргументирано представя полифункционалността на акомпанияторската дейност и тесните рамки на понятието „акомпаниятор“ за сферите на изява и спецификата на всяка една от тях. Влизайки в „кожата“ на различните превъплъщения на пианиста, докторантката представя методологии на съвместна работа, които е реализирала в своята практическа дейност. Всичко това има пряко отношение към мотивацията, организацията на работния процес и критериите за професионализъм. Не са подминати основни изисквания – индивидуален подход, активност по време на реализацията на музикалното произведение, системност, възискателност и пр.

Прави впечатление познаването на обширен репертоар от музиката на 20 и 21 век, включени в анализите на теоретичния труд. Представянето на редица композитори, които са създали творби за медни инструменти и пиано,

дават възможност на читателя да се запознае с една област на музикалното изкуство, което рядко е обект на внимание от страна теоретични изследователи. Познаването в детайли на композиционните техники на 20-ти век от докторантката, позволява за вникване в дълбочина на явленията и спецификата на естетическите внушения на разглежданите автори, на различните им подходи при създаване на музикални произведения. Всички включени композиции са реализирани многократно на сцена от цветана Гигова, което прави анализите и практическите съвети към изпълнителите още по-актуални.

Основните приноси на разработката са свързани с направените изводи и препоръките към клавириния изпълнител в ансамбъл с меден духов инструмент. Представени са нетрадиционни и съвременни прийоми при изпълнение в ансамбъл и при двете партии, направени са конкретни предложения относно техники, похвати и прийоми за повишаване на ефективността на работа при овладяване на техническата и идейно художествена проблематика, за адекватната педализация и др.

Тук бих искал да направя някои бележки към съдържанието на дисертацията. Те са свързани основно с включването на общопозната информация:

- за принципите на звукообразуване при медните духови инструменти;
- за историческото им развитие и репертоара през отделните епохи;
- за изпълнителският апарат и позициите на езика при свирене на меден духов инструмент.

Тази информация може лесно да се открие в учебната литература и е достатъчно да се спомене чрез препратка към източника. Тези бележки обаче не намаляват достойнствата и достиженията на дисертацията.

Препоръчвам трудът, при възможност, да бъде издаден, тъй като притежава много качества и ще бъде полезен за изпълнители и теоретици със своите констатации и изводи.

Докторантката детайлно познава създадената литература по тематиката и коректно представя ползваните източници. Направените изводи за спецификата на клавирния съпровод са много добре аргументирани и примерите, които подкрепят направените заключения за характерните особености са убедителни и удачно подбрани. Авторефератът представя коректно основните проучвания, научни постановки и изводи на дисертационния труд.

В заключение, изразявам своето положително становище за присъждане на научната и образователна степен „доктор” на Цветана Гигова, докторант на свободна подготовка към катедра „Музика”, Факултет по изкуствата, ЮЗУ „Н. Рилски“ Благоевград. Дисертационният труд има приносен характер като теоретична и научна разработка.

10.10.2022 г.

Благоевград

проф. д. изк. Йордан Гошев

OPINION

**By Professor Doctor Yordan Goshev
Harmony and Polyphony Professor at the SWU" Neofit Rilski", Blaogevgrad**

**On a dissertation
by the independent doctoral candidate**

Tzvetana Krasimirova Gigova

"SPECIFIC FEATURES OF PIANO ACCOMPANIMENT WHEN WORKING WITH BRASS INSTRUMENTS"

Tzvetana Gigova is a graduate of the Secondary School of Music, Plovdiv (secondary diploma), The National Academy of Music "Prof. Pantcho Vladigerov", Sofia (bachelor) and The Royal Conservatory of Music, Brussels (master degree).

She is a laureate of a numerous prizes from National and International piano and chamber music competitions:

- "Young Music Talents", Sofia, 94
- National Piano competition for young pianists "Dimitar Nenov", Razgrad, 95
- Fifth National Academic Competition "Open gate", sponsored by the Yamaha Foundation, 97
- National competition for Russian Music, Pleven'98 and many others.

A striking element in the doctoral candidate's resume is the diversity and versatility of her creative realisations as a chamber music performer, a pianist – accompanist, a piano teacher, a classical baller pianist, a choir accompanist, etc. She is also an active concert interpreter and regularly participates in concert projects, festivals, choir productions and many others.

The dissertation presented is entitled "Specific features of piano accompaniment when working with brass instruments" and consists of an Introduction, four chapters, an Inference, Scientific Conclusions and a Reference list. The selected

subject treats the specificity of playing musical works from different historical periods when working as a pianist in ensemble with brass instruments - the particular problems faced by both interpreters when recreating the composer's ideas in search of an authentic musical image and the necessity of applying the right means of musical expression in order to solve complex situations of technical and purely musical nature. The possession of a rich panoply of pianistic qualities aiming to reach a perfect balance of the musical performance as well as the mandatory wide-range piano methods for improving the ensemble functionality efficiency are sufficiently challenging to incite an in - depth scientific research in the field of musical performance.

To successfully defend her statements the doctoral candidate would demonstrate her highly professional experience, combined with a seriously examined argumentations, based on a reasoning from a variety of given examples. Gigova's knowledge on the related topic reveals an analytical view, a scientifically sustained comments and a concept of her own, depicting the essence of her dissertation scope. The individual approach with which the doctoral candidate explores the numerous features of the specific repertoire problematic – their historic and genre appurtenance, their musical embodiment with emotionally charged images, is of primary importance for the complete process of music making. Gigova's participations in multiple music projects, concerts, festivals and competitions, her rich performing practice as a piano accompanist and chamber music partner enable her to defend each statement, related to the dissertation and based on her personal experience of interpreter.

I'd like to point out some of the suggestions, presented by the doctoral candidate, addressed to the pianist accompanists and concerning a large spectrum of elements such as: the acoustic environment, the duration of the sound reverberation, the non-traditional breathing technics for brass instrument players, the rhythmic and metric compatibility, the piano part – marked by a less or more leading role in the duo with brass instrument, the communication on personal and musical level with the brass player, tightly related to phrasing, articulation, pedalling; etc.

Gigova depicts reasonably the multi-functionality of the accompanying activity and the profession of an accompanist in each of the specifically conducted area of their manifestation. Getting into the role of a pianist's multiple appearances Gigova explores the dissertation problematic with precision and from a clear point of view. Her professional approach crystallises in deploring a variety of methods and criteria, strongly related to the motivational and organisational part of the ensemble working process.

It is evident, that Gigova's considerable knowledge of the XXth and XXIst centuries repertoire for brass instruments and piano, as well as its' factual illustration by musical examples, serve as an essential prerequisite for informing the reader about the characteristics of a performing field, which was rarely brought to his attention. Exploring the works for brass and piano by a few modern composers and analysing their composing technics serve as a starting point to getting closer to the authors' aesthetical and experimental world. All pieces included in the examples were performed several times by Gigova and her brass players partners. Thus, the practical advices and scientific statements of the doctoral candidate represent an actual contribution to the performance field.

A few remarks on the dissertation's contents might be done. They concern the general information presented in it:

- About the principles of acoustic formation with bras instruments
- About their historical development and repertoire through different chronological periods
- About the performers' apparatus and the tongue position when playing a brass instrument

The information relative to all those questions might be easily found in the specialised methodological literature and the only mentioning it in the research paper via a footnote is sufficient. Those remarks, however do not aim to understate the qualities and the achievements of the dissertation.

I would recommend that the dissertation be published as it is marked by important statements and conclusions and therefore might indisputably be of good use for theoreticians and performers.

The doctoral candidate demonstrates an exhaustive knowledge on the treated subject and presents correctly all examples on the reason of which the withdrawn conclusions have been based. The dissertation abstract depicts concretely the main scientific research, together with all statements and conclusions on the subject.

In the end I could firmly express my favourable opinion on awarding Tzvetana Gigova the scientific and educational degree "doctor" as her dissertation has a truly contributing to the performing arts field character.

10.10.2022 г.
Blagoevgrad

Professor Art.D. Yordan Goshev